

Sygn. akt IV CSK 199/19

POSTANOWIENIE

Dnia 4 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Naczelnika Urzędu Skarbowego w S.
przy uczestnictwie R.G.

o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 4 października 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Okręgowego w L.

z dnia 4 października 2018 r., sygn. akt IX Ga (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 4 października 2018 r., w sprawie z wniosku Skarbu Państwa reprezentowanego przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w S. z udziałem R.G. o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, Sąd Okręgowy w L., wskutek apelacji uczestnika postępowania, oddalił apelację oraz nie obciążył uczestnika kosztami postępowania kasacyjnego.

Powyższe orzeczenie w całości zaskarżył skargą kasacyjną uczestnik postępowania, zarzucając:

1. naruszenie prawa materialnego przez niewłaściwe zastosowanie przepisu art. 373 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 60 z 9 kwietnia 2003 r., poz. 535), polegające na przyjęciu przez Sady pierwszej i drugiej instancji, że orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej

jawi się jako zasadne z uwagi na fakt, iż dłużnik będąc do tego zobowiązanym z mocy ustawy nie złożył w ustawowym terminie wniosku o ogłoszenie upadłości,

2. rażące naruszenie prawa procesowego, które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy, tzn. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c. oraz art. 378 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c., polegające na przyjęciu przez Sąd drugiej instancji za własne ustaleń faktycznych Sądu Rejonowego bez jakichkolwiek merytorycznych rozważań w tej kwestii, w sytuacji gdy zarzuty apelacji obejmowały przede wszystkim sprzeczność ustaleń Sądu pierwszej instancji ze zgromadzonym materiałem dowodowym, co skutkowało tym, że zarzuty apelacyjne w ten sposób nie zostały rozpoznane.

We wnioskach uczestnik domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia oraz poprzedzającego go postanowienia Sądu Rejonowego i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania za wszystkie instancje, ewentualnie uchylenia zaskarżonych postanowień i orzeczenia co do istoty sprawy przez oddalenie wniosku w całości i zasądzenie od wnioskodawcy na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania.

Uczestnik wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jako, że jest ona oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18, niepubl.). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy

dokonyuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik uczestnika wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparł na przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52 i z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156).

Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że powyższa przesłanka nie została wykazana. Wywód, zawarty w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, sprowadzał się do polemiki z zaskarżonym orzeczeniem, nie zaś wykazania, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom.

W istocie, uczestnik przedstawił w skardze kasacyjnej swój punkt widzenia, odmienny od przyjętego przez Sądy meriti. Poprzez zarzuty, zarówno naruszenia przepisów postępowania, jak i naruszenia prawa materialnego, starał się de facto podważyć poczynione ustalenia faktyczne. Jednakże zarzuty te, nie wykraczały poza zakres polemiki.

Tymczasem, nie można tracić z pola widzenia, że zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c., co do zasady podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Natomiast w myśl art. 398¹³ § 2 k.p.c. w postępowaniu kasacyjnym nie jest dopuszczalne powołanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Reasumując, w przedmiotowej skardze kasacyjnej nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w sądzie drugiej instancji postanowienie oczywiście wadliwe.

Dodać trzeba, że kwestia orzekania zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, szeroko została już omówiona w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 17 maja 2019 r., IV CSK 75/18, niepubl.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

as]

jw